

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Zielonej Górze

LZG-4101-05-01/2012
P/12/124/2012

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P/12/124 – Dostępność i finansowanie opieki stomatologicznej ze środków publicznych
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Zielonej Górze
Kontroler	Zdzisław Szafrąński, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 82731 z dnia 05.10.2012 r.
Jednostka kontrolowana	Urząd Miasta i Gminy Szlichtyngowa, ul. Rynek 1, 67- 407 Szlichtyngowa
Kierownik jednostki kontrolowanej	Jan Wardecki, Burmistrz Miasta i Gminy Szlichtyngowa

[akta kontroli, str. 1-4]

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Najwyższa Izba Kontroli ocenia negatywnie¹ zaniechanie działań kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

W okresie objętym kontrolą (2010 r., 2011 r. oraz trzy kwartały 2012 r.) nie realizowano ustawowych zadań związanych z ochroną zdrowia w zakresie opieki stomatologicznej. W szczególności:

Uzasadnienie oceny ogólnej

- o nie podejmowano działań mających na celu zapewnienie równego dostępu do świadczeń opieki zdrowotnej w zakresie stomatologii określonych w art. 6 pkt 1 ustawy z 27.08.2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych² - (ustawa o świadczeniach opieki zdrowotnej);
- o nie dokonywano analiz i ocen potrzeb zdrowotnych oraz czynników powodujących ich zmiany w zakresie chorób jamy ustnej (art. 6 pkt 2);
- o nie promowano zdrowia i profilaktyki chorób jamy ustnej (art. 6 pkt 3);
- o nie realizowano zadań własnych gminy w zakresie opieki stomatologicznej określonych w art. 7 ust. 1 ww. ustawy, m. in. nie opracowano programów zdrowotnych obejmujących problematykę schorzeń jamy ustnej, nie podejmowano działań mających na celu zaznajomienie mieszkańców z czynnikami szkodliwymi dla zdrowia jamy ustnej oraz ich skutkami;
- o nie realizowano celów Narodowego Programu Zdrowia na lata 2007-2015³ w zakresie opieki stomatologicznej.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Tworzenie warunków funkcjonowania systemu ochrony zdrowia w zakresie opieki stomatologicznej

¹ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna.

² Dz.U. z 2008 r., Nr 164, poz. 1027 ze zm.

³ NPZ stanowi załącznik do uchwały Nr 90/2007 Rady Ministrów z dnia 15 maja 2007 r.

Opis stanu
faktycznego

Wbrew obowiązкови wynikającemu z art. 6 pkt 1 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, gmina nie podejmowała działań na rzecz tworzenia warunków funkcjonowania systemu ochrony zdrowia w zakresie opieki stomatologicznej, w celu zapewnienia równego dostępu do świadczeń opieki zdrowotnej. Na obszarze gminy funkcjonuje jeden prywatny zakład opieki zdrowotnej udzielający świadczeń w zakresie stomatologii, tj. Zakład Opieki Zdrowotnej Lekarza Rodzinnego (Zakład) w Szlichtyngowej z filią w Starych Drzewcach. Podmiotem tworzącym ten Zakład jest osoba fizyczna. Gmina nie planuje utworzenia podmiotów leczniczych udzielających świadczeń w zakresie stomatologii.

[akta kontroli, str. 18-26, 59-61, 76-79]

Niepodejmowanie działań na rzecz tworzenia warunków funkcjonowania systemu ochrony zdrowia w zakresie opieki stomatologicznej Pan Burmistrz tłumaczył brakiem środków finansowych w budżecie gminy, wskazując, że opiekę medyczną sprawuje ww. Zakład.

[akta kontroli, str. 76-79]

Urząd nie dysponował danymi dotyczącymi działalności Zakładu w zakresie stomatologii. Zakład poinformował NIK, że posiada kontrakt z Lubuskim Oddziałem Wojewódzkim NFZ w Zielonej Górze z zakresu stomatologii od 1999 r. Świadczenia stomatologiczne są udzielane w Zakładzie i filii przez 3 lekarzy stomatologów i 2 pomoce stomatologiczne⁴. W 2010 r. Zakład wykonał świadczenia stomatologiczne w ilości 190.759 punktów, w 2011 r. 169.829 punktów, w 2012 r. (do końca września) 134.920 punktów. Najczęściej wykonywanymi świadczeniami profilaktycznymi dla dzieci i młodzieży do 18 roku życia było *lakierowanie zębów stałych* w ilości 2.055 punktów we wrześniu 2010 r., 3.140 punktów we wrześniu 2011 r. i 8.885 punktów we wrześniu 2012 r. Poprzez prowadzenie profilaktyki fluorkowej dla uczniów klas I-VI trzech szkół podstawowych Zakład uczestniczy w realizacji Narodowego Programu Zdrowia.

[akta kontroli, str. 65-69, 92-96]

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia negatywnie zaniechanie działań w badanym obszarze.

2. Analiza i ocena potrzeb zdrowotnych oraz czynników powodujących ich zmiany w zakresie chorób jamy ustnej

Opis stanu
faktycznego

Wbrew obowiązкови wynikającemu z art. 6 pkt 2 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej, Urząd nie prowadził analizy i oceny potrzeb zdrowotnych mieszkańców gminy w zakresie opieki stomatologicznej, nie gromadzono informacji epidemiologicznych o problemach stomatologicznych dzieci, młodzieży oraz mieszkańców dorosłych. Brak tych działań Pan Burmistrz tłumaczył brakiem środków finansowych w budżecie gminy.

[akta kontroli, str. 65-66, 76-79]

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia negatywnie zaniechanie działalności w badanym obszarze.

⁴ Według stanu na 31.12.2011 r. na obszarze Gminy zamieszkiwało 5.176 osób, w tym 1.147 osób to dzieci i młodzież do 18-go roku życia

3. Promocja zdrowia i profilaktyka chorób jamy ustnej oraz realizacja programów zdrowotnych w tym zakresie

Opis stanu
faktycznego

W okresie objętym kontrolą nie podejmowano działań mających na celu promocję zdrowia, w zakresie profilaktyki i promocji zdrowia jamy ustnej, a więc nie zrealizowano obowiązku określonego w przepisie art. 6 pkt 3 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej. Także to zaniechanie Pan Burmistrz tłumaczył brakiem środków finansowych w budżecie gminy.

[akta kontroli, str. 27-40, 65-69, 76-79]

Nie opracowywano i nie realizowano własnych lub zewnętrznych programów zdrowotnych uwzględniających problematykę schorzeń jamy ustnej oraz nie inicjowano przedsięwzięć lokalnych zmierzających do zaznajamiania mieszkańców z czynnikami szkodliwymi dla zdrowia jamy ustnej oraz ich skutkami, naruszając obowiązki wynikające z art. 7 ust. 1 pkt 1 i art. 7 ust. 1 pkt 3 ww. ustawy. Urząd nie realizował celów i zadań Narodowego Programu Zdrowia (NPZ) w zakresie opieki stomatologicznej.

Pan Burmistrz wyjaśnił, że powyższe zaniechania wynikały z braku środków finansowych, a realizacja w przyszłości programów zdrowotnych będzie możliwa do wykonania w miarę posiadanych środków finansowych.

[akta kontroli, str. 27-58, 65-69, 76-79, 91]

W informacjach kierowanych do Starostwa Powiatowego we Wschowie dotyczących realizowanych w 2010 i w 2011 r. programów zdrowotnych i planowanych do realizacji programów zdrowotnych w latach 2011 - 2012 nie wykazano żadnych danych, wpisując poziome kreski we wszystkich pozycjach.

[akta kontroli, str. 27-40, 65-66, 70-71]

Także w skierowanych do Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gorzowie Wlkp. sprawozdaniach z realizacji przez gminę Narodowego Programu Zdrowia w 2010 i w 2011 r., w częściach dotyczących opieki stomatologicznej, tj. m. in. przy opisie celu operacyjnego nr 11 „Intensyfikacja zapobiegania próchnicy zębów u dzieci i młodzieży” (w tym: - informacja dotycząca czyszczenia zębów w przedszkolach, organizowanie/dofinansowanie działań edukacyjnych w zakresie zdrowia jamy ustnej, stwarzanie warunków do prowadzenia profilaktyki próchnicy zębów), nie wykazano żadnych danych, wpisując poziome kreski we wszystkich pozycjach.

[akta kontroli, str. 41-58]

Informacje skierowane do Starostwa Powiatowego we Wschowie, na skutek błędu pracownika Urzędu, nie były sporządzone w formie elektronicznej, mimo że obowiązek taki wynikał z przepisu § 2 rozporządzenia Ministra Zdrowia z 25.08.2008 r. w sprawie przekazywania informacji o programach zdrowotnych oraz wzoru dokumentu zawierającego te informacje⁵, a informację za 2011 r. sporządzono po obowiązującym terminie. Również na skutek zaniedbania pracownika, z opóźnieniem 11 dni przesłano do LUW sprawozdanie z realizacji NPZ za 2011 r.

[akta kontroli, str. 70-71, 34-40, 72-73, 50-58, 74-75]

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia negatywnie zaniechanie działalności w badanym obszarze.

⁵ Dz.U. Nr 163, poz. 1024

IV. Wnioski

Przedstawiając powyższe oceny wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli⁶ wnosi o:

*Wnioski
pokontrolne*

1. Zapewnienie realizacji ustawowych zadań gminy w zakresie opieki stomatologicznej określonych w art. 6 i 7 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej.
2. Realizację zadań określonych w Narodowym Programie Zdrowia na lata 2007-2015 w zakresie opieki stomatologicznej.
3. Terminowe i we właściwej formie przesyłanie informacji o realizacji programów zdrowotnych oraz sprawozdań o realizacji NPZ.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach: jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

*Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń*

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Zielonej Górze.

*Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków*

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Zielona Góra, dnia 27 listopada 2012 r.

Kontroler
główny specjalista kontroli państwowej
Zdzisław Szafranski

Wicedyrektor
Delegatury Najwyższej Izby Kontroli w
Zielonej Górze
Andrzej Aleksandrowicz

.....

.....

⁶ Dz.U. z 2012 r., poz. 82